

МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
«ЄВРОПЕЙСЬКА ШКОЛА БІЗНЕСУ»**

Кафедра менеджменту та економіки

УЗГОДЖУЮ

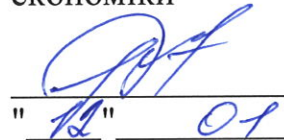
Директор Навчально-наукового
інституту «Європейська школа
бізнесу»

" 12 " 2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри менеджменту та
економіки

" 12 " 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГЛОБАЛЬНА ТА НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти:	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Галузь знань:	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність:	073 «Менеджмент»

Київ – 2021

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Приватний заклад вищої освіти «Міжнародний європейський університет».

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Доцент кафедри менеджменту та економіки,
кандидат економічних наук

І. Міхно

Робоча програма навчальної дисципліни обговорена та схвалена на засіданні
кафедри менеджменту та економіки,
протокол № 1 від «12» 01 2020 р.

Завідувач кафедри менеджменту та економіки

Ю. Ремига

Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Глобальна та національна безпека» складена відповідно до Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент».

Опис навчальної дисципліни (анотація). Сучасні глобалізаційні процеси розгортаються, насамперед, між промислово-розвиненими країнами і лише в другу чергу охоплюють країни, що розвиваються. Глобалізація зміцнює позиції першої групи країн, дає їм додаткові переваги. У той же час, розгортання процесів глобалізації у рамках сучасного міжнародного поділу праці може заморозити нинішнє положення менш розвинених країн так званої «світової периферії», що стають скоріше об'єктами, ніж суб'єктами глобалізації. Знання дисципліни надає можливість підвищити якість менеджменту, і, як наслідок, забезпечити стабільний розвиток національної безпеки. Крім того, на території багатьох країн спостерігається загострення суспільно-політичних та соціально-економічних проблем, які трансформуються у збройні конфлікти, ескалація яких є реальною загрозою міжнародному миру та стабільності. Ці та інші чинники призвели до того, що потенціал загроз глобальній та національній безпеці досяг рівня, за якого без розробки системної державної політики захисту національних інтересів та належних механізмів її реалізації може постати питання про існування України як суверенної держави. У процесі вивчення дисципліни студент ознайомлюється з системоутворюючими елементами понятійно-категорійного апарату глобалістики, національної безпеки та державного управління, розглянуто філософсько-методологічні основи, стан і тенденції розвитку процесів, які визначають сутність і структуру глобальної та національної безпеки в довгостроковій перспективі, а також практичні аспекти діяльності держави щодо забезпечення національної безпеки, зокрема щодо розробки і впровадження державної політики та стратегічного планування в цій сфері.

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 «УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»	Нормативна	
Розділів – 2	Спеціальність: 073 «Менеджмент»	Рік підготовки	
Змістових розділів – 3		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: ---		Семестр	
		6-й	6-й
Загальна кількість годин – 90		Лекції	
		24 год.	4 год.
Тижневе навантаження: аудиторних – 2,5 самостійної роботи студента – 3	Практичні		
	16 год.	2 год.	
	Самостійна робота		
	50 год.	84 год.	
	Освітній рівень: Перший (бакалаврський) рівень	Вид контролю:	
		залік	залік

Предметом вивчення навчальної дисципліни є причинно-наслідкові зв'язки глобальної безпеки на міжнародному рівні та економічний рівень країн, як чинник забезпечення існування національної держави, інституцій громадянського суспільства і глобальної світобудови в епоху глобалізації.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Глобальна та національна безпека» базується на знаннях таких дисциплін, як «Економічна теорія», «Міжнародні економічні відносини», «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства».

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Глобальна та національна безпека» є вивчення основних принципів та методів аналізу політики національного, регіонального та місцевого рівнів, політичних інститутів та процесів, що визначають її специфіку; сучасні практики електронної демократії; вміння аналізу, розробки та реалізації публічної політики, вироблення аналітичних рекомендацій для прийняття політичних і управлінських рішень, діагностики та аналізу соціально-гуманітарної складової розвитку суспільства з метою формування глобального простору та забезпечення безпеки України на міжнародному рівні.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Глобальна та національна безпека» є:

- оволодіння сучасними прийомами економічної безпеки;
- ознайомлення студентів із концептуальними, методологічними засадами та практикою забезпечення національної безпеки держави;
- розробка практичних навичок аналітичного мислення в процесі оцінки рівня будь-якого виду безпеки, можливих загроз і шляхів їх нейтралізації;
- оволодіння практичними навичками щодо глобальної економіки України на міжнародному рівні;
- надання практичних навичок щодо сучасних підходів до аналізу глобальних тенденцій в економіці.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей:**

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук
Загальні компетентності	ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті. ЗК 16. Здатність використовувати та дотримуватися національних та міжнародних стандартів, чинних правових норм у своїй професійній діяльності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо. СК 13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності. СК 16. Здатність розуміти та уміло використовувати математичні та числові методи, які часто використовуються для доцільності прийняття управлінських рішень, в тому числі, у розрізі міжнародної економічної діяльності.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння / навички	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					
1.	здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.	концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації збір, інтерпретація та застосування даних; спілкування з професійних питань, у т.ч. іноземною мовою, усно та письмово	управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії

Загальні компетентності					
2.	<p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>Здатність працювати у міжнародному контексті.</p> <p>Здатність використовувати та дотримуватися національних та міжнародних стандартів, чинних правових норм у своїй професійній діяльності.</p>	<p>концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання</p>	<p>поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання</p>	<p>донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації</p> <p>збір, інтерпретація та застосування даних;</p> <p>спілкування з професійних питань, у т.ч. іноземною мовою, усно та письмово</p>	<p>управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами;</p> <p>спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах;</p> <p>формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти;</p> <p>організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп;</p> <p>здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності					
3.	<p>Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p>Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>Здатність розуміти та уміло використовувати математичні та числові методи, які часто використовуються для доцільності прийняття управлінських рішень, в тому числі, у розрізі міжнародної економічної діяльності.</p>	<p>концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання</p>	<p>поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання</p>	<p>донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації</p> <p>збір, інтерпретація та застосування даних;</p> <p>спілкування з професійних питань, у т.ч. іноземною мовою, усно та письмово</p>	<p>управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами;</p> <p>спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах;</p> <p>формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти;</p> <p>організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп;</p> <p>здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії</p>

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

<p><i>Програмні результати навчання</i></p>	<p>ПРН 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.</p> <p>ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.</p> <p>ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації в процесі прийняття управлінських рішень.</p> <p>ПРН 20. Демонструвати навички використання інформаційних, комунікаційних та інноваційних технологій.</p>
--	--

Результати навчання:

Після опанування дисципліни студент повинен

знати:

- використання на практиці основні теорії та принципи, що лежать в основі політики регіонального та міжнародного розвитку;
- застосування на практиці механізмів реалізації глобальної безпеки та основ права;
- забезпечення умов щодо формування і розвитку самодостатніх та спроможних інституцій та територіальних громад;
- критерії ефективного функціонування системи представницької влади та принципів управління на міжнародному рівні;
- застосування навичок аналізу публічної політики на практиці;
- аналітичні методики, аудит, моніторинг та оцінювання економічних показників;
- організацію діяльності з розвитку демократичного середовища, забезпечення дотримання рівних прав і можливостей громадян в усіх сферах суспільного життя на основі актів, європейської практики та зарубіжного досвіду;
- оцінювати перспективи глобалізації та регіоналізації як новітніх етапів соціально-економічних перетворень регіонів; розуміння європейських стандартів публічного адміністрування та засад євроінтеграції
- виявляти взаємозв'язки глобалізації та регіональної інтеграції.

уміти:

- самостійно проводити дослідження змін економічних явищ і процесів на багатокритеріальній основі;

– виявляти, прогнозувати та оцінювати ризики та небезпеки, обґрунтовувати заходи для мінімізації їх негативного впливу на національному, регіональному, галузевому, інституційному та місцевому рівнях в публічному управлінні та адмініструванні, застосовуючи технологію аналізу ризиків.

– управляти процесами вироблення та реалізації публічної політики на міжнародному, національному, регіональному та місцевому рівнях, дотримуючись вимог чинного законодавства та враховуючи національні інтереси.

– висвітлювати Україну в глобальній економіці, проблеми та перспективи її гармонійної інтеграції до загально гуманітарного світогосподарського середовища.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни «Глобальна та національна безпека» відводиться 90 години 3 кредити ЄКТС.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 1 ГЛОБАЛІСТИКА. ГЛОБАЛЬНІ ПРОЦЕСИ ТА ВИКЛИКИ БЕЗПЕЦІ

Тема 1. Сутність та взаємозв'язок основних понять теорії національної безпеки

Сучасні уявлення про безпеку. Класифікація та побудова ієрархії національних інтересів. Сутність поняття «національна безпека» та його взаємозв'язок з поняттями «націоналізм» і «нація». Поняття «загроза», «виклик» та «ризик» в теорії національної безпеки. Умови формування та захисту національних цінностей України та їх зв'язок з національними інтересами. Концептуальні підходи щодо забезпечення національної безпеки та чинники, які визначають їх вибір. Класифікація небезпек національним інтересам та межа трансформації потенційних загроз у реальні.

Тема 2. Концепції глобалістики та глобальні проблеми сучасності

Концепції, теорія та категорії глобалістики. Глобальні процеси та проблеми сучасності. Геополітичний та геоекономічний вимір процесів глобалізації. Тероризм як загроза глобальній та національній безпеці. Напрями глобальної еволюції державно-управлінських систем. Цивілізаційна парадигма в глобалістиці та стратегії між цивілізаційних взаємодій. Порівняльний аналіз світових цивілізацій. Соціокультурні та політичні аспекти між цивілізаційного партнерства

Тема 3. Аналіз міжнародної обстановки та геополітичні стратегії провідних держав

Теоретичні основи аналізу міжнародної обстановки. Витоки та глобалізаційні детермінанти геополітичних інтересів. Геополітичні стратегії провідних держав світу. Система забезпечення національної безпеки та оцінка її потенціалу.

Тема 4. Розробка аналітичних прогнозів у сфері міжнародних відносин та чинники формування геостратегії України

Моделі світоустрою як варіанти геополітичного майбутнього. Методика розробки аналітичних прогнозів у сфері міжнародних відносин. Сценарії майбутнього системи міжнародних відносин. Визначальні чинники формування геостратегії України. Сценарії геополітичного майбутнього України. Україна в геостратегіях Заходу. Україна в стратегічних концепціях НАТО. Євразійський чинник у формуванні геостратегії України. Сутність та специфіка економічних та політичних інтеграційних процесів. Розвиток спільної зовнішньої політики і політики безпеки ЄС.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 2 ОСНОВИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ТА МЕХАНІЗМИ ЇЇ ВПРОВАДЖЕННЯ

Тема 5. Державне управління у сфері національної безпеки

Методологічні та організаційно-правові засади державного управління у сфері національної безпеки. Мета, суб'єкти та об'єкти державного управління у сфері національної безпеки. Основи розробки науково обґрунтованих рішень з питань забезпечення національної безпеки. Моделювання процесу розробки та прийняття рішення щодо забезпечення національної безпеки. Баланс інтересів суспільства та держави, як мета суб'єктів забезпечення національної безпеки. Функції та критерії ефективності державного управління у сфері національної безпеки. Інституційно-цивілізаційні засади механізму забезпечення національної безпеки. Стратегічне управління у сфері національної безпеки. Паспорт загрози національній безпеці, як аналітичний документ в системі стратегічного управління. Ситуаційні центри в системі стратегічного управління у сфері національної безпеки. Стратегічне управління Збройними Силами та у сфері боротьби з тероризмом в Україні.

Тема 6. Підходи, методи та технології реагування на загрози національній безпеці

Поняття, типологія та методи аналізу соціальних конфліктів. Концептуальні засади державного реагування на загрози національній безпеці. Поняття технологій та підходи щодо державного реагування на загрози національній безпеці. Конструювання технологій державного реагування на загрози національній безпеці. Моделі міждержавного

протиборства та технології врегулювання конфліктних ситуацій. Державне реагування на загрози соціально-економічній та інформаційній безпеці.

Тема 7. Державне управління в умовах надзвичайних ситуацій

Принципи та організаційно-правові засади державного управління в умовах надзвичайних ситуацій. Режими функціонування органів державного управління в умовах надзвичайних ситуацій. Функціонування органів державної влади в особливий період. Режими функціонування єдиної державної системи цивільного захисту

Тема 8. Концептуальні та інституційні засади державної політики національної безпеки

Прогнозування та оцінювання державної політики національної безпеки. Чинники, які здійснюють вплив на політику національної безпеки України та її основні завдання. Роль інститутів громадянського суспільства при розробці та впровадженні державної політики національної безпеки. Демократичний цивільний контроль за сектором безпеки. Інформаційно-аналітичне забезпечення політики національної безпеки. Основи державної політики щодо подолання корупції.

Тема 9. Державна політика забезпечення обороноздатності України

Принципи побудови системи забезпечення обороноздатності держави, структура та функції збройних сил. Военна політики, воєнно-політичний курс держави та основи військового будівництва. Пріоритетні напрями підготовки держави до оборони. Підготовка території та перспективи організації територіальної оборони. Концептуальні підходи щодо оцінки оборонної достатності держави

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 3 СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Тема 10. Концептуальні засади стратегічного планування забезпечення національної безпеки

Понятійно-категорійний апарат стратегічного планування забезпечення національної безпеки. Формалізація процесу стратегічного планування забезпечення національної безпеки. Обмеження при стратегічному плануванні забезпечення національної безпеки. Основні поняття, принципи та суб'єкти оборонного планування.

Тема 11. Організаційно-правові засади стратегічного планування забезпечення національної безпеки

Правові основи, суб'єкти та об'єкти стратегічного планування забезпечення національної безпеки в Україні. Воєнно-політичні аспекти стратегічного планування забезпечення національної безпеки. Досвід інших

країн щодо організації стратегічного планування забезпечення національної безпеки. Пріоритети та механізми стратегічного планування колективної безпеки в ЄС.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий розділ 1. ГЛОБАЛІСТИКА. ГЛОБАЛЬНІ ПРОЦЕСИ ТА ВИКЛИКИ БЕЗПЕЦІ												
Тема 1. Сутність та взаємозв'язок основних понять теорії національної безпеки	10	4	-	-	-	6	10	2	-	-	-	8
Тема 2. Концепції глобалістики та глобальні проблеми сучасності	8	2	2	-	-	4	10	-	-	-	-	10
Тема 3. Аналіз міжнародної обстановки та геополітичні стратегії провідних держав	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 4. Розробка аналітичних прогнозів у сфері міжнародних відносин та чинники формування геостратегії України	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
<i>Контрольна робота №1</i>	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
<i>Разом за змістовим розділом 1</i>	40	10	6	-	-	24	40	2	-	-	-	38
Змістовий розділ 2. ОСНОВИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ТА МЕХАНІЗМИ ЇЇ ВПРОВАДЖЕННЯ												
Тема 5. Державне управління у сфері національної безпеки	8	2	2	-	-	4	10	-	2	-	-	8
Тема 6. Підходи, методи та технології реагування на загрози національній безпеці	8	2	2	-	-	4	5	-	-	-	-	5
Тема 7. Державне управління в умовах надзвичайних ситуацій	8	2	1	-	-	5	7	-	-	-	-	7
Тема 8. Концептуальні та інституційні засади державної політики національної безпеки	8	2	1	-	-	5	8	-	-	-	-	8
Тема 9. Державна політика забезпечення обороноздатності України	6	2	2	-	-	2	10	-	-	-	-	10
<i>Контрольна робота №2</i>	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
<i>Разом за змістовим розділом 2</i>	40	10	8	-	-	22	40	-	2	-	-	36
Змістовий розділ 3. СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ												
Тема 10. Концептуальні	4	2	1	-	-	1	5	2	-	-	-	3

засади стратегічного планування забезпечення національної безпеки												
Тема 11. Організаційно-правові засади стратегічного планування забезпечення національної безпеки	4	2	1	-	-	1	3	-	-	-	-	3
<i>Контрольна робота №3</i>	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим розділом 3	10	4	2	-	-	4	10	2	-	-	-	10
Усього годин	90	24	16	-	-	50	90	4	2	-	-	84

4. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Сутність та взаємозв'язок основних понять теорії національної безпеки	4
2.	Концепції глобалістики та глобальні проблеми сучасності	2
3.	Аналіз міжнародної обстановки та геополітичні стратегії провідних держав	2
4.	Розробка аналітичних прогнозів у сфері міжнародних відносин та чинники формування геостратегії України	2
5.	Державне управління у сфері національної безпеки	2
6.	Підходи, методи та технології реагування на загрози національній безпеці	2
7.	Державне управління в умовах надзвичайних ситуацій	2
8.	Концептуальні та інституційні засади державної політики національної безпеки	2
9.	Державна політика забезпечення обороноздатності України	2
10.	Концептуальні засади стратегічного планування забезпечення національної безпеки	2
11.	Організаційно-правові засади стратегічного планування забезпечення національної безпеки	2
Разом:		24

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Програмою навчальної дисципліни семінарські заняття не передбачені.

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Система забезпечення національної безпеки та оцінка її потенціалу	2
2.	Проблема визначення рівня загроз національній безпеці.	2
3.	Визначення сукупної могутності держави (потенціалу держави).	2
4.	Сутність та зміст стратегій міжцивілізаційних глобальних взаємодій. Стан демократичного цивільного контролю за сектором безпеки в Україні у контексті європейського досвіду. Європейські стандарти щодо парламентського контролю за діяльністю у сфері безпеки.	2
5.	Аналіз неконтрольованого поширення інформації як загроза національній та міжнародній безпеці.	2

1	2	3
6.	«Глобальна криза демократії» та «культурна ідентичність», «Десуверенізація»	1
7.	Геополітичний вимір процесів глобалізації. Гоекономічний вимір процесів глобалізації.	1
8.	Принципи побудови системи забезпечення обороноздатності держави. Співвідношення військової могутності та обороноздатності держави.	2
9.	Основні елементи та інструменти формалізації процесу стратегічного планування забезпечення національної безпеки	1
10.	Стратегічне планування забезпечення національної безпеки.	1
Разом:		16

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Програмою навчальної дисципліни лабораторні заняття не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Уявлення про безпеку людини в класичній філософії та філософії постмодерну.	6
2.	Співвідношення "загрози", "виклику" та "ризик" національній безпеці.	4
3.	Концепція політичного реалізму щодо забезпечення національної безпеки.	6
4.	Необхідні і достатні передумови забезпечення національної безпеки.	6
5.	<i>Контрольна робота №1</i>	2
6.	Аксіологічні засади стратегії гуманістичного глобалізму.	4
7.	Характерні риси західної та східної моделей суспільства.	4
8.	Основні культурно-цивілізаційні відмінності в моделях геополітичної поведінки та забезпечення безпеки країн Заходу і Сходу.	5
9.	Міжнародний досвід консенсусного регулювання глобальних проблем (історичний досвід).	5
10.	Міграційні потоки ХХІ ст. та перспективи їх просторово-векторної інтенсифікації.	2
11.	<i>Контрольна робота №2</i>	2
12.	Актуальні шляхи підвищення можливостей щодо забезпечення воєнної безпеки України в сучасних умовах.	1
13.	Пріоритети стратегічного планування колективної безпеки в ЄС, Китаю, США, України.	1
14.	<i>Контрольна робота №3</i>	2
Разом:		50

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) з дисципліни не передбачено.

10. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота полягає в опрацюванні окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях.

Завдання 1. Назвіть фактори впливу на стан національної безпеки України.

Студент самостійно повинен скласти перелік факторів впливу на стан національної безпеки України та зробити їх групування за декількома ознаками.

Завдання 2. Розробка таблиці чинників, які потенційно є джерелами загроз національній безпеці.

Студент самостійно повинен провести аналіз не менше 20 чинників, які потенційно є джерелами загроз національній безпеці України та розробити методичку виходу з кризових ситуацій в разі їх настання, оцінити мінімальні втрати, надати рекомендації щодо зменшення негативних наслідків.

Завдання 3. Розкрити поняття інфократії та зробити систематизацію основних інформаційних ресурсів України.

Студент самостійно повинен зробити розкрити поняття інфократії та зробити систематизацію основних інформаційних ресурсів України. Розробити шкалу оцінювання їх за не менше 10 показниками та створити рейтинг цих ресурсів.

Завдання 4. Розкрийте сутність та зміст глобальної еволюції державноуправлінських систем.

Студент самостійно повинен провести розкрити сутність та зміст глобальної еволюції державних управлінських систем та інструментів роботи з ними. Зробити відповідні висновки.

Завдання 5. Аналіз сучасних тенденції розвитку земної цивілізації.

Студент самостійно повинен зробити аналіз сучасних тенденції розвитку земної цивілізації. Результати надати у звіті.

Завдання 6. Аналіз особливостей функціонування органів державного управління в умовах надзвичайного стану.

Студент самостійно повинен перерахувати особливості функціонування органів державного управління в умовах надзвичайного стану та надати власні рекомендації щодо кожної ситуації.

Завдання 7. Аналіз критеріїв ефективності стратегічного управління у сфері національної безпеки.

Студент самостійно повинен зробити аналіз критеріїв ефективності стратегічного управління у сфері національної безпеки та надати 10 прикладів стратегічного управління у сфері національної безпеки в Україні, оцінити ефективність роботи управлінського апарату держави.

Завдання 8. Аналіз зарубіжного досвіду реформування цивільного захисту та можливості його застосування в Україні.

Студент самостійно повинен зробити аналіз зарубіжного досвіду реформування цивільного захисту на прикладі не менше 5 країн та можливості його застосування в Україні.

11. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При викладанні навчальної дисципліни «Глобальна та національна безпека» застосовуються інформаційні та практичні методи навчання: класичні лекції, лекції-дискусії, практичні заняття, консультації з виконання самостійної та індивідуальної роботи студентів, а також виконання рефератів зорієнтованих на науково-дослідницький пошук студентів, підготовка коротких повідомлень на основі додаткової літератури курсу, письмові завдання при проведенні контрольних робіт.

Методи навчально-пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного викладу, частково-пошуковий або евристичний метод, дослідницький метод.

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: індуктивні і дедуктивні методи навчання, методи стимулювання і мотивації навчання.

12. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Відповідно до плану вивчення дисципліни «Глобальна та національна безпека» передбачається проведення поточного та підсумкового контролю:

– поточний контроль передбачає проведення опитування під час практичних занять;

- контроль виконання ІНДЗ та інших видів робіт;
- підсумковий контроль реалізується у вигляді заліку.

Методи контролю:

1. Оцінювання знань студента під час практичних занять.
2. Виконання завдань для самостійної роботи.
3. Виконання ІНДЗ.
4. Проведення проміжних тестів.
5. Проведення поточного контролю.
6. Проведення підсумкового заліку.

13. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Формою підсумкового контролю є **залік**, який складається очно в період призначений деканатом або за індивідуальним графіком, який затверджується навчальним планом. Основною формою підсумкового контролю є тестування, робота над практичним завданням та співбесіда.

14. СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи з дисципліни «Глобальна та національна безпека» здійснюється в балах відповідно до табл.14.1

Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

Таблиця 14.1

Розподіл балів оцінювання успішності студентів з навчальної дисципліни «Глобальна та національна безпека»

Розділ I Поточне тестування та самостійна робота													Розділ II Підсумковий контроль	Всього	
Змістовий розділ 1					Змістовий розділ 2					Змістовий розділ 3					
T1	T2	T3	T4	KP1	T5	T6	T7	T8	T9	KP2	T10	T11	KP3		
-	5	5	5	5	5	5	5	5	3	5	5	2	5	40	100

*T1, T2, ..., T12 – теми занять

**KP1, KP2, KP3 – контрольні роботи

Поточне оцінювання знань студентів проводиться протягом семестру у наступних формах:

– усного опитування студентів на практичних заняттях та оцінки рівня їх знань;

– перевірки правильності розв’язання практичних задач;

– експрес-опитування (в усній чи письмовій формі).

Загальна оцінка знань студентів за поточним контролем

Результати поточного контролю знань студентів в цілому (за усіма формами робіт) оцінюються в діапазоні від **0** до **60** балів.

Студент допускається до підсумкового контролю за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше **36** балів.

Підсумкове оцінювання знань студентів

Підсумкове оцінювання знань студентів проводиться у формі **заліку**.

Критерії оцінювання знань під час заліку

Максимальна кількість балів, яку можна отримати на заліку складає **40** балів (див. табл. 14.2).

Під час оцінювання відповіді на окреме питання додатково враховуються допущені недоліки та помилки, якими вважаються:

– неохайне оформлення роботи (не загальноприйняті скорочення, незрозумілий почерк, використання олівців замість чітких чорнил) (мінус **2** бали);

– неточності в назвах окремих економічних категорій та понять (мінус **4** бали).

Розподіл балів оцінювання при підсумковому контролі з навчальної дисципліни «Глобальна та національна безпека»

Оцінка в балах за поточне оцінювання	Оцінка в балах за підсумкове оцінювання	Оцінка за національною шкалою
54-60	36-40	Відмінно
45-53	30-35	Добре
36-44	24-29	Задовільно
менше 36	менше 24	Незадовільно

Критерії оцінювання відповіді на теоретичні питання білету:

1. Повна відповідь на питання, яка оцінюється **«відмінно»**, повинна відповідати таким вимогам:

- розгорнутий, вичерпний виклад змісту даної у питанні проблеми;
- повний перелік необхідних для розкриття змісту питання категорій та законів, що вивчались у навчальному курсі;
- здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки й узагальнення;
- уміння користуватись методами наукового аналізу явищ, процесів і характеризувати їхні риси та форми виявлення;
- демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;
- використання актуальних фактичних та статистичних даних, знань дат та історичних періодів, які підтверджують тези відповіді на питання.

2. Відповідь на питання оцінюється **«добре»**, якщо:

- відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття хоча б одного з пунктів, вказаних вище (якщо він явно потрібний для вичерпного розкриття питання) або, якщо:
 - при розкритті змісту питання в цілому правильно за зазначеними вимогами зроблені окремі помилки під час: використання цифрового матеріалу.

3. Відповідь на питання оцінюється **«задовільно»**, якщо:

- відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття чотирьох чи більше пунктів, зазначених у вимогах до нього (якщо вони явно потрібні для вичерпного розкриття питання);
- одночасно присутні чотири чи більше типів недоліків, які окремо характеризують критерій оцінки питання;
- висновки, зроблені під час відповіді, не відповідають правильним чи загально визначеним при відсутності доказів супротивного аргументами, зазначеними у відповіді;
- характер відповіді дає підставу стверджувати, що особа, яка складає іспит, не зовсім правильно зрозуміла зміст питання чи не знає правильної відповіді і тому не відповіла на нього по суті, допустивши грубі помилки у змісті відповіді.

З урахуванням вищевикладеного результати заліку оцінюються в діапазоні від **0** до **40** балів для студентів. При цьому, якщо відповіді студента на екзамені оцінені менше ніж на 30%, він отримує незадовільну оцінку за результатами заліку та незадовільну загальну підсумкову оцінку.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається з суми балів за результати поточного контролю знань та за виконання завдань, що виносяться на залік.

Загальна підсумкова оцінка не може перевищувати **100 балів**.

Загальна підсумкова оцінка в балах, за національною шкалою та за шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента (див. табл. 14.3).

Таблиця 14.3

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
66-73	D	задовільно	
60-65	E		
30-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- робоча навчальна програма дисципліни;
- плани лекцій, практичних занять та самостійної роботи студентів;
- тези лекцій з дисципліни;
- методичні рекомендації та розробки для викладача;
- методичні вказівки до практичних занять для студентів;
- методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів;
- тестові та контрольні завдання до практичних занять;
- перелік питань та завдань для поточного і проміжного контролю знань з дисципліни;
- перелік питань до заліку, завдання для перевірки практичних навичок під час заліку.

16. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна (базова):

1. Державне управління у сфері національної безпеки: словник довідник / уклад.: Г.П. Ситник, В.І. Абрамов, В.Ф. Смолянук та ін.; за заг. ред. Г.П. Ситника. – К.: НАДУ, 2011. – 692 с.
2. Горбулін В.П. Засади національної безпеки України: Підручник / Горбулін В.П., Качинський. – К.: Інтертехнологія, 2009. – 272 с.
3. Основи стратегії національної безпеки та оборони держави: підруч. / В.Г. Радецький, О.П. Дузь-Крятченко, В.М. Воробйов, В.П. Грищенко та ін. – К.: НУОУ, 2010. – 592 с.
4. Панарин А.С. Глобальное политическое прогнозирование: Моногр. / А.С.Панарин. – М.: Негоритм, 2000. - 384 с.
5. Ситник Г.П. Державне управління у сфері національної безпеки (концептуальні та організаційно-правові засади): Підручник. – К.: Вид-во НАДУ, 2012. – 544 с.
6. Экономическая и национальная безопасность: учебник / Под ред. Е.А. Олейникова. – М.: Издательство "Экзамен", 2005. – 768 с.
7. Конфліктологія: підручник / [Є. Д. Скулиш та ін.]. – Київ : Арттек, 2015. – 373 с.

Допоміжна:

1. Пасічний Р. Національна безпека України в епоху глобалізації // Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку, – 2012р. – випуск 24. – ст. 108–112.
2. Валевський О.Л. Державна політика в Україні: методологія аналізу, стратегія, механізми впровадження: Моногр. / О.Л. Валевський. - К.: НІСД, 2001. - 240 с.
3. Гогвуд Б.В. Аналіз політики реального світу / Б.В. Гогвуд, Л.А. Ган. – К.: Основи, 2004. – 396 с
4. Гріненко О.І., Денежкін М.М., Кутовий О.П. / Мобілізаційна підготовка національної економіки в контексті сучасних воєнних конфліктів / О.І. Гріненко, М.М. Денежкін О.П. Кутовий // Наука і оборона. – 2013. – № 3 – С. 40 – 44.
5. Муковський І.Т. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: Навч. посіб. / І.Т. Муковський, А.Г. Міщенко, М.М. Шевченко. – К.: Кондор, 2012. – 224 с.

17. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ:

1. Закон України «Про основи національної безпеки України». – Режим доступу: [http:// www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=964-15](http://www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=964-15).

2. Кудряченко А. Зростання можливостей та шляхи впливу аналітичних центрів на діяльність владних інститутів. – Офіційний сайт НІСД // <http://www.niss.gov.ua/Monitor/november08/13.htm>

3. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua>.

4. Сайт безкоштовних електронних підручників онлайн // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://pidru4niki.com>.

5. Офіційний сайт студентської електронної бібліотеки «ЧИТАЛКА» // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://chitalka.info>.

6. Офіційний сайт онлайн-бібліотеки освітньої та наукової літератури // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://eduknigi.com>.

7. Сайт електронної бібліотеки підручників // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://studentam.kiev.ua>.